

ปาฐกถาพิเศษ

“ประเทศไทยโปร่งใส...ได้อย่างไร”

โดย พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ

เนื่องในวันต่อต้านคอร์รัปชันสากล (ประเทศไทย)

ณ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ แจ้งวัฒนะ

วันอังคาร ที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๘

ผมยินดีและเต็มใจที่จะมา เพื่อมีโอกาสให้ผมได้ตอบแทนบุญคุณแผ่นดิน ผมขอชมเชยและเป็นกำลังใจให้ทุกท่าน ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งมีคุณประมวลนั่งอยู่ที่นี้ ทำหน้าที่ด้วยความเข้มแข็ง จริงจังมาโดยตลอด ผมดีใจที่ท่านหยิบยกปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันขึ้นมาเป็นเรื่องสำคัญ

คอร์รัปชันเป็นเรื่องที่ผมเกลียดที่สุด และได้พูดไปในหลายโอกาสหลายสถานที่แล้ว ทั้งของทางราชการและของเอกชน วันนี้เป็นวันการต่อต้านคอร์รัปชันสากล (ประเทศไทย) ใครก็ไม่ทราบกำหนดวันนี้ แต่คงไม่ได้หมายความว่า จะต่อต้านวันนี้วันเดียว เราต้องต่อต้านทุกวัน ทุกเวลา เพื่อจะได้ต่อต้านการคอร์รัปชันได้ คอร์รัปชันนี้เขาแปลกันว่า การฉ้อราษฎร์บังหลวง แต่ผมแปลของผมเองในทรรศนะของผม ผมไม่ต้องการแปลว่าการฉ้อราษฎร์บังหลวง แต่ผมต้องแปลว่า การคบคอร์รัปชันคือการปล้นชาติ พวกเราที่นั่งอยู่ที่นี้ ที่อยู่ในประเทศไทย คุณ ผม และคนไทยทุกคนถูกปล้นโดยตลอดเวลา ทุกวัน แม้แต่เราได้พยายามอย่างยิ่งที่จะดำเนินอย่างจริงจังเข้มแข็งต่อปัญหาคอร์รัปชัน แต่ปัญหาคอร์รัปชันก็ยังอยู่ เมื่อกี้คุณปานเทพบอกผมว่า เขายังไม่ได้ประกาศ เขาจะประกาศปลายเดือนธันวาคมหรือปีหน้า เราคงโชคดีที่อาจจะได้เลื่อนชั้น คอร์รัปชันนี้ นอกจากจะปราบไม่ได้แล้วยังจะไม่หมดสิ้นไป กลับลุกลามไปใหญ่โตถึงขั้นมีการทุจริตเชิงนโยบาย กัดกร่อนโครงสร้างทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ของประเทศของเรา ของสังคมไทยมาโดยตลอด คอร์รัปชันจึงเป็นสิ่งเลวร้ายที่สุด ทำให้ประเทศของเรายากจน คนไทยยากจน ถูกดูหมิ่นดูแคลนว่าคนไทยขี้โกง ประเทศไทยขี้โกง ทำให้ประเทศของเราต้องอับอายขายหน้า เราก็ต้องอับอายขายหน้า ความจริงประเทศไทยของเรานี้ยังมีปัญหาอื่นๆ ที่ทำให้ประเทศของเราไม่พัฒนาไปเท่าที่ควร เช่น ปัญหาเรื่องยาเสพติด ปัญหาเรื่องค่ายาการค้า ยังเลือกข้างอยู่ ยังหาทางเอาตัวรอด เป็นต้น ทั้งหมดนี้ถือว่าเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของชาติของเรา

วันนี้คุณปานเทพกำหนดให้ผมพูด ในหัวข้อว่า “ประเทศไทยโปร่งใส...ได้อย่างไร” ผมก็งง งงๆ ว่า ปัจจุบันประเทศของเราไม่โปร่งใส ไม่สะอาด จริงหรือไม่จริง ผมคิดว่าน่าจะจริง ผมของพูด ๒ มุมมองด้วยกัน หรือ ๒ มิติด้วยกัน มิติที่ ๑ ก็คือ มิติภายใน คือ สถานการณ์หรือความรู้ของคนไทยในประเทศ และมิติภายนอกหรือต่างประเทศเขามองประเทศเราว่าเป็นอย่างไร เรื่องภายในประเทศของเราเป็นที่ยอมรับกันว่า ปัญหาการทุจริตได้ฝังรากลึกอยู่ในสังคมไทยมายาวนาน จนเกิดเป็นวัฒนธรรมการยอมรับการฉ้อโกง เห็นเรื่องการโกง การเอาไรต์เอาเปรียบเป็นเรื่องปกติ ระบบอุปถัมภ์เป็นเรื่องธรรมดาๆ ทำกันมาโดยต่อเนื่อง มีคนพูดว่า มีคนจำนวนน้อย ไม่มาก พูดว่า เมื่อมีอำนาจ ถ้าไม่ใช้ระบบอุปถัมภ์ เป็นคนไม่ดี เป็นคนไม่รักที่ไม่รักน้อง ไม่รักเพื่อน มีอำนาจและไม่ใช้ให้เป็นประโยชน์ คนไทยยอมรับกับสิ่งเหล่านี้ได้ ยิ่งตนเองได้รับประโยชน์จากการกระทำอย่างนั้นละก็ยิ่งพร้อมที่จะยอมรับ เรื่องเหล่านี้เป็นเรื่องอันตรายอย่างมากต่อชาติบ้านเมืองของเรา เป็นสาเหตุที่ทำให้ชาติบ้านเมืองของเราต้องสูญเสียโอกาสมหาศาล ต้องเสียเงินแทนที่จะนำไปพัฒนาประเทศจำนวนมหาศาล จนกระทั่งคนไทยส่วนใหญ่มักจะพูดว่า ถ้าเราไม่ทุจริต ประเทศของเราก็จะเจริญก้าวหน้า ไม่แพ้ประเทศชั้นนำในโลกนี้

ถึงแม้ว่าปัจจุบันสถานการณ์การทุจริตในบ้านเมืองของเราจะปรับตัวดีขึ้น แต่ก็ยังพบตัวเลขที่เกิดการทุจริตเป็นจำนวนมาก ใครที่ไม่รู้ได้ฟังแล้วก็น่าตกใจ ปีหนึ่งนะครับ ตัวเลขที่ผมได้มาจากมหาวิทยาลัยหอการค้าไทยแห่งเดียว แห่งอื่นยังไม่ได้หามา มูลค่าความเสียหายที่เราต้องจ่ายให้แก่ราชการ ข้าราชการ นักการเมืองที่ทุจริต มีความสูญหายสูงถึง ๑๖๑,๑๔๕ ล้านบาท เป็นตัวเลขที่ใหญ่มาก น่ากลัวมาก ตัวเลขนี้จะมีกลิ่นหอม หรือจะมีกลิ่นเหม็น ก็แล้วแต่คนดม คนดมบางคนก็ว่าหอม บางคนก็ว่าเหม็น ส่วนต่างประเทศเขาจะมองเราอย่างไรนั้น พวกเราก็อธิบายกัน ผมก็พูดหลายครั้งแล้วว่าตอนนี้เรามี ๓๘ คะแนน อยู่ลำดับที่ ๘๕ ตอนนี้ผมขอพูดซ้ำอีกทีหนึ่งว่า เมื่อก็คุณปานเทพพูดว่า ปีนี้เราน่าจะได้เลื่อนหรือได้ลดก็แล้วแต่จะพูดนั้น ว่าเราคงจะได้สัก ๓๓-๓๔ คะแนน ทำนองนั้น

เดิมเมื่อปี ๒๕๕๖ เรามี ๓๕ คะแนน อยู่อันดับที่ ๑๐๒ ของโลก เดียวนี้เราอยู่ลำดับที่ ๘๕ ก็ดูโปร่งใสสะอาดขึ้นพอสมควร ที่จริงบ้านเรา ประเทศของเรานี้จะต้องดีว่านี้ ฉะนั้นสิ่งที่เราต้องกระทำก็ต้องร่วมมือร่วมใจกัน ทำให้ชาติของเราโปร่งใสสะอาด ผมดีใจที่คุณประมณฑ์มานั่งอยู่ที่นี้ เพราะคุณประมณฑ์เป็นคนหนึ่งที่ได้เสียสละ เพื่อปราบปรามการปล้นชาติของเรา

พวกเราอย่างที่ผมเรียนแล้วว่า เราต้องไม่ยอมให้คนไม่ดีมานั่งปล้นชาติเราทุกวันๆ เพราะฉะนั้นเราก็ต้องมี ต้องหาทางจัดตัวนารังเกียจให้หมดไปจากประเทศของเราให้ได้ สิ่งที่เราจะต้องทำก็คือ ตัวเราเองต้องเข้าใจว่าคอร์รัปชันนั้นคืออะไรกันแน่ การปล้นชาติคืออะไรกันแน่ เมื่อเราเข้าใจดีแล้วเราก็บอกคนอื่นๆ โกลัซด์ว่าการปล้นชาติมันทำให้ชาติเสียหายอย่างไรบ้าง แล้วก็พยายามหาทางปราบปรามให้หมดสิ้นไปให้ได้

ปช.บอกผมว่า ให้มาพูดเรื่องเมืองไทยโปร่งใส...ได้อย่างไร ผมขอแสดงความเห็นว่า การที่จะทำให้ประเทศเราโปร่งใสขึ้นไม่ง่าย ค่อนข้างยาก แต่เรายังมีเวลา เรายังมีโอกาสมากพอที่จะทำให้การปล้นชาติของเราเล็กลง น้อยลง เรามีเวลา มีโอกาสเหลือมากพอที่จะทำ เพียงแต่ขอให้คนไทยผู้รักชาติทั้งหลายร่วมมือกันอย่างจริงจังและจริงใจ เมื่อใดประเทศของเราซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารประเทศ หน่วยงานภาครัฐ และองค์กรทุกภาคส่วน มีการดำเนินงานที่แสดงออกถึงความชัดเจน ตรงไปตรงมา มีการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชน มีการประพฤติปฏิบัติที่ตั้งอยู่บนฐานของความซื่อสัตย์ สุจริต มีจิตสำนึกที่ดีต่อหน้าที่ สามารถตรวจสอบและชี้แจงได้ เมื่อนั้นผมคิดว่าเราจะประสบผลสำเร็จ

ที่นี้ก็มาถึงคำถามว่า แล้วทำอย่างไรเราถึงจะเห็นสิ่งที่เราอยากเห็น ผมมีคำตอบอย่างนี้ครับ คุณปานเทพ ผู้มีเกียรติทั้งหลาย ผมขอเสนอว่า ทำให้ประเทศของเราโปร่งใส

๑. จะต้องเริ่มที่ตัวเรา ตัวเราต้องโปร่งใสก่อนถึงจะไปทำให้ประเทศโปร่งใสได้ เราต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างที่ดี ตั้งแต่ตื่นนอนเช้าจนกระทั่งเข้านอนกลางคืน ผู้บังคับบัญชาต้องประพฤติและปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา พ่อแม่ต้องเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ลูก ครูอาจารย์ต้องเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ศิษย์ แล้วถึงขยายผลไปยังคนรอบข้าง รอบตัวเรา ภายในองค์กรของเรา องค์กรตัวอย่างทั้งภาครัฐและภาคเอกชน สิ่งที่สำคัญที่สุดที่เราจะต้องมีในตัวของเรา ที่จะไปทำหน้าที่ปราบปรามการปล้นชาติ คือ คุณธรรมและจริยธรรม สองคำนี้คนพูดกันบ่อย แต่ผมไม่ค่อยมั่นใจเลยว่า เขาเข้าใจตรงกับที่เราอยากให้เราเข้าใจไหม ถ้าเขาเข้าใจได้มีคุณธรรมและจริยธรรม คนที่มีคุณธรรมและจริยธรรมจะไม่โกง องค์กรต่างๆ มีการบริหารองค์กรโดยใช้หลักธรรมาภิบาลก็จะไม่โกง

๒. เราต้องหยุดและเลิกระบบอุปถัมภ์และนำระบบคุณธรรมมาใช้แทน ต้องไม่ช่วยเหลือคนโกง ไม่ว่าเขาจะเป็นใคร จะเป็นพ่อ เป็นแม่ เป็นลูก เป็นเมีย เป็นภรรยา เป็นญาติ ต้องไม่ช่วยเหลือ ข้อนี้อาจจะยากแต่ผมคิดว่ามันจำเป็นและสำคัญว่าเราต้องไม่ช่วยเหลือคนโกง

๓. ใครก็ตามที่ทุจริตหรือร่วมมือกับคนทุจริต เราต้องเรียกว่าเขาเป็นผู้ทรยศต่อชาติ คำว่าทรยศเป็นคำที่น่าอับอายมาก ถ้าเขาทุจริตหรือร่วมมือกับคนที่ทุจริต เขาจะต้องเป็นคนที่เราเรียกว่าทรยศต่อชาติ เราต้องเลิกคบค้าสมาคมกับคนพวกนี้ ไม่ยกย่องนับถือ ไม่กราบไหว้ คนโกง องค์กรโกง ในปัจจุบันนี้เราต้องการคนที่กล้าหาญอย่างคุณประมณฑ์ ไม่เกรงกลัวต่ออิทธิพลและไม่หวั่นต่ออันตรายที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง ที่จริงเรามีตัวอย่างที่ดีนะครับ ตัวอย่างที่ดีที่จะชี้ให้เห็นว่าการต่อต้านเพื่อชาติบ้านเมืองมีอันตรายแต่คุณประมณฑ์และพรรคพวกของคุณประมณฑ์ไม่กลัว คุณปานเทพก็ไม่กลัว แต่คุณปานเทพมีหน้าที่ที่จะต้องทำ แต่คุณประมณฑ์

ไม่มี ไม่ทำก็ได้แต่คุณประมณฑอาสาเข้ามาทำ ผมคิดว่าเราต้องยกย่องชมเชยคุณประมณฑ ปัจจุบันสังคมไทย กำลังก้าวเข้าสู่ยุคแห่งการแข่งขันมากขึ้น ทำให้บางครั้งผู้คนเกิดความเห็นแก่ตัว เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน กระทำในสิ่งที่ผิดโดยไม่คำนึงถึงคุณธรรมและจริยธรรม จนนำไปสู่ความหายนะของประเทศของเรา

๔. เราควรมีการอบรมและปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนหลักธรรมมาภิบาลตั้งแต่เด็กๆ ทั้งที่บ้าน ที่โรงเรียน ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ จะต้องชี้แนะสิ่งที่ถูกต้อง ส่งเสริมและสนับสนุนโครงการที่ต่อต้าน การทุจริตคอร์รัปชันในทุกโรงเรียน เพื่อให้เด็กได้ตระหนักถึงความเร็วร้ายของการโกง การปล้นชาติ และมีความภาคภูมิใจว่าตัวแกไม่ใช่คนโกง เมื่อสองสามวันนี้คุณปานเทพก็ชวนผมไปเปิดที่เรียกกันว่าพิพิธภัณฑ์ด้านโกง ที่ใกล้ๆ ทำเนียบรัฐบาล ผมขอชมเชยว่าพิพิธภัณฑ์นี้ โดยคุณวิชา มหาคุณ เป็นตัวตั้งตัวตี เริ่มต้นที่เด็ก วัตถุประสงค์ก็คือเริ่มต้นที่เด็ก ในวันเปิดนั้นมีเด็กนักเรียนของโรงเรียนเบญจมราชาลัย ใกล้ๆ กับพิพิธภัณฑ์ ไปกันเต็ม ผมคิดว่าคุณปานเทพเริ่มต้นได้ดีมาก ตรงเป้า นับว่าเป็นประโยชน์เพราะว่า พิพิธภัณฑ์นี้เน้นเรื่องเด็ก มากกว่าผู้ใหญ่ เป็นการกระทำที่หน้าสรรเสริญ ผมคิดว่า ป.ป.ช. ควรจะได้รับการปรับมือจากการตั้งพิพิธภัณฑ์นี้

๕. ในประเทศของเราในบ้านเมืองของเราขณะนี้ มีคนสุจริตมากมายแต่คนคอร์รัปชันเพื่อดำรงชีพก็ยังมีอยู่ให้เราเห็นอยู่ ภาคเอกชนที่กำลังทำธุรกิจอยู่ในปัจจุบันนี้ก็มีความจำเป็นต้องประพฤติตนให้เป็นตัวอย่างว่า การทำธุรกิจโดยไม่โกงก็สามารถทำได้ ทำธุรกิจได้ มีความมั่นคงได้ เจริญก้าวหน้าได้ ผมคิดว่าเรื่องนี้ก็เป็นเรื่องสำคัญ

๖. เราต้องไม่ปล่อยให้คนโกงลอยนวล อันนี้พูดกันบ่อยๆ ไม่ปล่อยให้คนโกงลอยนวล พวกเราต้องช่วย ดำเนินการตามกฎหมาย ช่วยกฎหมาย ช่วยกันประจานคนโกง องค์กรโกง ทุกวิถีทางโดยไม่เกรงกลัวอันตราย อย่างที่คุณประมณฑกำลังทำอยู่

๗. ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกวิถีทางที่เราสามารถจะช่วยให้ สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน การปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือ ป.ป.ช. ของคุณปานเทพเป็นองค์กรที่มีหน้าที่โดยตรง แต่ว่ามีพลังน้อย มีคนน้อย เพราะฉะนั้นเราจะต้องช่วยเหลือ สนับสนุน ให้กำลังใจเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดำเนินการเรื่องนี้ ถ้าเราทำได้ อย่างนั้นการปราบปรามก็ง่ายขึ้นและก็มีความหวังว่าจะสำเร็จเร็วขึ้น

๘. เมื่อเราพูดถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน เราอาจจะมีมุมมองหลายมุม แต่ผมคิดว่ามุมมองที่สำคัญ หรือสิ่งสำคัญคือ ต้องเริ่มต้นที่ผู้บริหารองค์กร ผู้บริหารองค์กรจะต้องเริ่มต้นทำองค์กรของตนให้บริสุทธิ์ใสสะอาด และตามด้วยการปฏิบัติตามกฎหมายโดยเคร่งครัด รวมทั้งมีระบบตรวจสอบอย่างที่เราเคยพูดกัน

๙. ผมคิดว่าเรื่องนี้ไม่ค่อยมีผู้คนพูดถึงกันเท่าไร ผมเห็นว่าเราควรจะพูดถึงสิ่งเลวร้ายที่กัดกร่อน ประเทศของเราอยู่ในขณะนี้ คือการปล้นชาติบ่อยๆ ให้คนได้ยินบ่อยๆ ให้คนเข้าใจบ่อยๆ เพื่อที่ว่าเขาจะได้ ปรับตัวเองได้ ประชาสัมพันธ์ทางโทรทัศน์ก็ได้ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งมาในวันนี้ เข้าใจว่าดูแล โทรทัศน์อยู่ด้วย ผมคิดว่าถ้าเราพูดทุกวันๆ ว่าการคอร์รัปชันทำให้ประเทศเสียหาย มันก็จะเป็นประโยชน์ ในการที่จะเข้าใจ พูดต่างๆ จนคนได้ยินทุกวันทั่วประเทศแล้วเขาจะได้เข้าใจว่า คอร์รัปชันมันทำให้ประเทศของเราเกิดข้อเสียหายอย่างไรบ้าง

๑๐. อันนี้ผมพูดบ่อย คุณปานเทพคงจำได้ ผมว่ากระบวนการในการจัดการกับคนปล้นชาติ ต้องรวดเร็ว รุนแรง และเด็ดขาด ซ้ำไม่ได้ ยิ่งซ้ำเท่าไรคุณปานเทพ ก็ยิ่งเหนื่อยเท่านั้น ซ้ำเท่าไรคุณประมณฑก็ ยิ่งเหนื่อยมากขึ้น เพราะฉะนั้นจะต้องรวดเร็ว ผมไม่ทราบว่าการยุติธรรมจะทำได้รวดเร็วขนาดไหน แต่ว่าจะต้องรวดเร็วตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ กฎหมายระเบียบต่างๆ ต้องไม่เป็นอุปสรรค จะต้องมิบหลงโทษ รุนแรงและเด็ดขาด ไม่ฟังใคร ใครมาขอร้องอะไรก็ไม่ฟัง ยึดหลักกฎหมายเป็นสำคัญ และต้องรวดเร็วด้วย

ท่านผู้มีเกียรติครับ ประเทศของเราจะไม่มีวันโปร่งใส ปราศจากคอร์รัปชัน トラบเท่าที่เรามีคนโกง อยู่ในชาติของเรา เพราะฉะนั้นเราต้องช่วยกันสร้างคนดีให้มามากๆ ให้คนเลวมีน้อยๆ ทำให้คนไม่ดีไม่มีที่ยืน ในสังคม ไม่มีใครคบค้าสมาคมด้วย เราก็จะได้เห็นแสงสว่างในการปราบคอร์รัปชัน สิ่งที่ผมพูดเสมอ แล้วผมจะ พูดต่อไปเรื่อยๆ ก็คือว่า เกิดมาต้องตอบแทนบุญคุณแผ่นดิน ถ้าท่านรู้สึกว่าเป็นแผ่นดินนี้ที่ท่านเกิดมีบุญคุณ มหาศาลต่อตัวเอง ต่อญาติมิตร ครอบครัว ผมคิดว่าเราจะมีหวังที่จะทำให้เกิดการปล้นชาติลดน้อยลงได้

ครับ ผมขอเป็นกำลังใจให้กับทุกฝ่ายที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกันเรื่องนี้ ขอให้ทุกคนเข้มแข็ง รู้จักเสียสละ เสียสละเป็นคำที่ดีความหมายอย่างแคบก็ได้ ดีความหมายอย่างกว้างก็ได้ แต่ในที่นี้ต้องเสียสละตนเองเพื่อชาติ บ้านเมือง พร้อมทั้งจะช่วยจัดคนไม่ดีให้ออกไป ส่งเสริมคนดีให้มีมากขึ้น โดยไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก และอิทธิพลใดๆ ประเทศของเราก็จะได้มีกลิ่นหอม สะอาด เพื่อลูกหลานของเรา เพื่อชื่อเสียงของประเทศเรา เขาจะได้เลิกชี้หน้าว่าคนไทยเป็นคนขี้โกง ชาติไทยขี้โกง เป็นคำซึ่งน่าละอาย

ผมขอร้องทนายผู้มีเกียรติทั้งหลายที่อยู่ในที่นี้ ที่ได้ฟังผมพูดโปรดนำข้อเสนอของผมทั้ง ๑๐ ข้อ ไปพิจารณาว่าใช้ได้ไหม หรือว่าไม่ได้เรื่อง ผมเคยได้ยิน พวกทนายทั้งหลายก็คงเคยได้ยิน คุณประมนต์ก็เคยเคยได้ยิน มีคนไทยพูดกันว่าเขาไม่ได้โกงผม ไม่ได้มาปล้นผม ไม่ใช่ธูระของผม ผมไม่เดือดร้อน ผมไม่อยากเพาะศัตรู เป็นหน้าที่ของคุณปานเทพต่างหากที่จะต้องทำเรื่องนี้ ธูระนั้นไม่ใช่ของผม ถ้ามีคนไทยพูดอย่างนี้นะครับหลายๆ ผมขอเรียนด้วยความสลดใจว่า คนไทยคงจะหมดหวังที่จะเห็นประเทศของคุณ ของผม ของพวกเรา ของคนไทย โปรงใส หอมชื่นใจ น่าอยู่น่าอาศัย คงจะหมดหวังถ้าคนไทยพูดอยู่อย่างนี้

ก่อนที่ผมจะจบการพูดในวันนี้ ผมขออาราธนาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายโปรดคุ้มครองพวกเราคนที่เข้าใจ คำว่าเสียสละเพื่อชาติ หวังว่าที่ผมพูดวันนี้พอจะเป็นประโยชน์บ้างต่อพวกเราทั้งหลาย จบคำบรรยายแต่เพียงเท่านี้ครับ

ขอบคุณมาก
